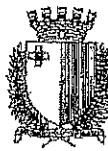


UFFICJU TAL-KUMMISSJONI PERMANENTI
KONTRA L-KORRUZZJONI



OFFICE OF THE PERMANENT COMMISSION
AGAINST CORRUPTION

MALTA

L-Erbgħa 25 ta' Jannar 2017.

Onorevoli Ministro Dr. Owen Bonnici B.A. LL.D.

Ministru Tal-Ġustizzja , Kultura u Gvern Lokali.

Onorevoli Ministro.

Il-Kummissjoni Permanent Kontra il-Korruzzjoni qed tibgħatlek kopja ta' rapport li ġejx dwar kaž 413/03/16 (Rapport Numru 172) skont ma jitlob il-Kap 326 tal-Ligijiet ta' Malta.

Għoddni dejjem Tiegħek

Albert Mifsud.

Segretarju.

Kummissjoni Permanent Kontra il-Korruzzjoni

KUMMISSJONI PERMANENTI
KONTRA L-KORRUZZJONI

Dan il-kaž inbeda wara żjara li kien għamel is-sur Bonello fl-uffiċċju tal-Kummissjoni wara li kien ingħata parir mill-Internal Audit Department li fuq parti mill-allegazzjonijiet li kien qed jagħmel kien ikun aħjar li jiddiskutihom mal-Kummissjoni Permanent kontra l-Korruzzjoni.

Il-Kummissjoni ffissat l-ewwel laqgħa sabiex tisma' lis-sur Victor Bonello bil-ġurament u ssoktat bis-seduti l-ohra.

Sommarju tax-xhieda.

Is-Sur Victor Bonello, li ghalaq 65 fl-10 ta' Ĝunu, 2016, qal li huwa kien għamel complaint dwar kif ingħata tender u complaint iehor dwar allegat tentattiv ta' tixhim mis-sur Jimmy Magro. Huwa kien kellem lis-sur Mario Cutajar li qallu li aħjar jistennnew it-tmiem tal-investigazzjoni dwar l-ghoti tat-tender. Ix-xhud irrefera għal ittra li l-Kummissjoni kellha kopja tagħiha. F'dan il-punt intwera l-ittra u kkonfermaha. Is-sur Bonello qal li huwa importatur tal-fertilizers u jixtieq li jara lil Malta 'organic' u li nibdew nikkompostaw f' Malta. Dan ikun aħjar milli nimportaw il-kompost. Huwa kien iltaqa' mas-sur David Borg, chairman tal-Wasteserve u imbagħad, xi xahrejn jew tliet xhur wara, f' Ĝunju tat-2013, ġareg tender biex jinxtraw żewġ komposting units. Ditta Spanjola 'Colvic' ġadet it-tender għall-prezz ta' miljun Ewro. Il-gvern ta' qabel kien diġa' xtara magna oħra minn għand id-ditta Colvic liema magna qatt ma ġadmet. It-tender kien ġareg taħt is-sistema Scow tal-Unjoni Ewropea. Tletin xahar wara dawn iż-żewġ magni għadhom ma ġadmx skont kif ikkonfermalu s-sur Tonio Montebello stess, s-CEO tal-Wasteserve. Imbagħad ġareg tender iehor għall-ħabta ta' Lulju /Awwissu 2014 li għalih ix-xhud kien ogħeżejjon minħabba li kien intiż għal persuna partikolari. Fit-tender kien hemm kundizzjoni li jrid ikollok l-art bil-permess tal-MEPA biex tirriċċikla l-waste. Biċċa art ma ssibhiex mil-lum għall-ghada u għalhekk dar fuq is-sur Disma Attard ta' DDE Enterprises sabiex jaġħmel dan it-tender miegħu. L-ewwel tender kien biex tkun allokata s-site fejn ser isir il-progett. Huma rebħu dan it-tender. Huwa ltaqa' mas-sur Jimmy Magro li huwa l-'person of trust' tal-Gvern tal-Local Council Association of Malta u li huwa responsabbi mill-ħruġ tat-tenders. Kienet il-Local Council Association li ġar get dan it-tender. Is-sur Magro kien bagħlu e-mail jgħidlu meta kien ser johrog it-tender u biex ikellem lil certu Abdon.

F'dan il-mument ix-xhud irrefera għall-email fejn hemm il-kliem 'I need to meet you to discuss our commercial take in this.' Ix-xhud iltaqa' mas-sur Jimmy Magro l-Pavi ġewwa l-Marsa. Jimmy Magro spjegalu li kien għadu kemm ġie minn holiday l-Alsace u li kienet swietlu 5000 (ma kienx ċar jekk hux euros jew liri Maltin). Barra dan kellu jaġhti ġamest elef oħra lill-Inland Revenue. Jimmy Magro qal li kella paga mizera u għalhekk ippretenda li mit-tender jaqla' xi haġa. Ix-xhud wieġbu li dawn mhux affarijiet ta' jdejh u li kien ser ikellem lil sieħbu. Din il-laqgħa saret f' Lulju jew f'Awwissu tas-sena 2014. Huwa ltaqa' mad-Disma fir-razzett li d-Disma għandu ġewwa x-Xgħajra u qal lil Disma li Jimmy Magro kien talbu l-flus. Disma kien qallu biex jibgħat lil Jimmy Magro jsaqol l-hass

tal-Marsa. Disma qal lix-xhud, Jekk Jimmy Magro għandu bżonn il-flus u jrid imur il-vaganzi, jmur jaħdem ‘bħalma nagħmlu aħna’, u jkollu biex jagħmel il-kapriċċi tiegħu. Ma tarax li aħna mhux sèr inħallsu l-kapriċċi tiegħu.

Ix-xhud reġa’ Itaqqa’ ma’ Jimmy Magro bejn Luuju u Settembru tas-sena 2014. Wara li x-xhud għarraf lil Jimmy Magro bir-risposta ta’ Disma, Jimmy Magro qam minn fuq il-mejda u qal ‘Mela sewwa, mela nghaddilkom tender ta’ kwart ta’ miljun minflok tajtu lil Pawlu Xuereb u ma nieħu xejn. Ha nkellmu jien lil Disma.’

Jumejn wara Disma ċempel lix-xhud li niżel ix-Xghajra. Disma qal, ‘Dak il-ħanzir gie hawn taf. Gie ma’ Chris Cassar tal-King Long li kien issuplixxa lill-Arriva bil-buses kollha. Jimmy Magro kien qal lil Disma biex jinsa lix-xhud u jaħdem ma’ Chris Cassar. ‘ Disma ma riedx jaf b’dan. (Dan il-kliem ripetut f’pagina 23 tad-depozizzjoni).

Sadanittant ix-xhud sar jaf mill-Professur Amlinger li l-aħjar magni għall-kompost jisimhom ‘Yoraform’ u dawn ittenderjaw permezz tax-xhud. Dan tal-aħħar kien digħi għamel kuntati mal-Colvic u kien iltaqqa’ ma’ Abdon Beitia. Ix-xhud kien qal lil Beitia illi Jimmy Magro kien talbu l-flus waqt li kien qed jieku f’La Spigola f’Wied il-Għajnejn. Abdon Beitia qallu li kien ser jittenderja ‘through two persons’ u l-lu kien ser jagħtihi prezzi irħas. Ix-xhud lesta żewġ tenders: wieħed ta’ Colvic u l-ieħor tal-Yoraform. Tal-Yoraform kien irħas. Id-Disma kien nesa jitfagħhom. Ix-xhud mar jiġi bihom l-LCA iżda t-tender kien għalaq. Huwa argumenta mad-Dizma li kien lagħbu ma’ Chris Cassar għax it-tnejn minn Haz-Żabbar. Is-segretarja ma riditx taccettahom. Lanqas ma riedu jaġtuh ragun il-Kumitat tal-Kuntratti ġewwa l-Ministru tal-Finanzi. It-tender kien hadu Chris Cassar. Huwa kien kiteb lill-Unjoni Ewropea dwar it-tender u t-tender kien ikkanċellat. It-tender reġa’ ħareġ u huwa ttenderja waħdu għall-Yoraform. Biss din id-darba l-pagamenti kien ser ikunu 10% meta l-magna tasal Malta, 10% meta l-magna titwaħħal, u 80% meta tkun ikkommissjonata. Huwa kien talab 10% mal-ordni. Minkejja li l-offerta tiegħu kienet 30,000 Ewro irħas, huwa rċieva nota minn għand is-Sur Jimmy Magro li huwa kien skwalifikat.

Ix-xhud kien mar għand id-Direttur tal-Kuntratti u pprotesta mal-ogħla awtoritajiet. Ftit qabel ma xehed kienu bagħtu għaliex il-Bord tal-Investigazzjoni. Huwa ma kienx għamel appell għax ma ridux jaġtuh d-dokumenti li kien ippreżenta u għaliex kien għad-didda ż-żmien. Ix-xhud insista li ma kellux informazzjoni dwar l-appell meta kien skwalifikat. Jimmy Magro kien talbu b’kolloks 25,000 Ewro ghaliex barra ż-żewġ figur ta’ 5000 kull wieħed (500 Vaganza fl-Alsace u 5000 għall-Kummissarju tat-Taxxi Interni) kien semmielu somma oħra ta’ għaxxart elef. Lil Disma wkoll kien talbu l-istess somma ta’ 25000 Ewro. (Ara d-depozizzjoni tax-xhud a fol 22). Ix-xhud ftakar li Jimmy Magro kien ha kafe’ u apple pie. Ma kienx cert dwar id-data jekk hux 2013 jew 2014 u jekk l-10,000 kinux liri Maltin jew Ewro. (Aktar qabel fid-depozizzjoni semma s-sena 2014).

Ix-xhud kompla jgħid li Disma Attard ma kienx ser jieħu pjācir b'dak li kien qed jagħmel għax kien jibża' li ser ipattuhielhom. Dwar Attard Farm Supplies, ix-xhud qal li dawn ma kellhom x'jaqsmu xejn ma' din l-istorja. Dwar l-espressjoni 'commercial take' ix-xhud fehem 'x-ser naqilgħu minnha din l-istorja.' (fol.30). Filfatt meta intbagħtet l-email originali, dik intbagħtet bir-ritratt tas-sur Jimmy Magro.

F'dan il-mument il-Kummissjoni tat permess lis-sur Bonello jidħol fil-kamra tas-Segretarju u minn fuq il-computer tas-Segretarju jkollu access għall-emails u biex ikunu stampati dawk li huma relevanti għall-każ. Dan kollu sar fil-preżenza tal-Membri tal-Kummissjoni u tas-Segretarju.

It-tieni xhud kien is-sur Dizma Attard. Dan qal li għandhom kumpanija DD Attard, jhaddmu n-nies magħħom u li kien tefas' żewġ tenders għal-israp tal-gvern. Hu għandu site kbira u Victor Bonello staqsieħ jekk kienx interessa fit-tender tal-kompost. Huwa diġa' kellu l-IBPC Permit. Bonello kien qallu li hemm ħafna profitti. Min-naħa l-oħra n-Nexia qalulu li ħlief telf ma tagħmilx. Ma ġax interess kbir u lil Bonello kien qallu li ser jiegħaf minnha. Kienu bbiddjaw l-ewwel darba fl-2014. Is-sur Bonello ried iġib il-magna iżda x-xhud ma kellux interess li jgħib il-magna. Huwa ried li jirbah it-tenders biex jagħmel tined kbar. Kien jaf li hemm l-inkwiet bejn Jimmy Magro u Victor Bonello għaliex Jimmy Magro qallu li Victor Bonello kien qalagħlu l-inkwiet. Ma' Jimmy Magro kellu diversi laqgħat iżda s-sur Bonello kien mar darba biss. (fol 5). Hawn ix-xhud nnega li Jimmy Magro kien qatt talbu xi flus (fol 6). Meta s-sur Bonello għamel l-offerta f'tender ieħor, huwa kien l-orħos iżda l-pagamenti li ried jagħmel ma kinux skont it-tender. F'każ ieħor ix-xhud kien baqa' rieqed u ma tafax fil-ħin l-offerta li kellu mas-sur Bonello. Meta x-xhud kien mistoqsi direttament jekk is-sur Jimmy Magro kienx talbu 25,000 Ewro, huwa nnega li kienet saret din it-talba. Il-Kummissjoni ġibdet l-attenzjoni tax-xhud għall-fatt li l-mod kif kien qed iwiegħeb ma kien konvinenti xejn. Ix-xhud ftakar li kien f' "La Spigola" gewwa Marsakala fejn kienu prezenti s-sur Jimmy Magro, is-sur Bonello u Abdon l-Ispanjol. Ix-xhud baqa' jinsisti li ma setax jaġhti 25,000 Ewro għax ma tistax taqla' dawk il-flus. Ix-xhud kien rebaħ biss liema post kienu ser jużaw għat-tined. (fol 11). Huwa kien jiltaqa' mas-sur Jimmy Magro għalkemm kien jaf li kien ser ikun wieħed mill-membri tal-bord li jagħżlu t-tender. Ix-xhud kompla jinnega li kien iltaqa' mas-sur Bonello biex jaraw jekk jingħatawx il-flus jew le u sahansitra nnega li s-sur Magro kien semmielu din il-figura. Il-Kummissjoni ġibdet l-attenzjoni tax-xhud li l-bniedem ma jużax il-kliem biss biex jikkomunika u gharrfitu li s-somma kienet issemmiet tal-inqas darbtejn.

It-tielet xhud kienet is-sinjorina Isabella Testaferrata de Noto li qalet li s-sur Jimmy Magro huwa responsablli fejn ikun hemm tenders tal-Unjoni Ewropea. Is-sur Bonello kien ħassu urtat li ma ngħatax tender li kellu x'jaqsam ma' xi scow. Hija kienet kitbitlu u spjegatlu għala ma ntgħażilx u infurmata dwar l-appell li jista' jsir quddiem il-Board. L-AIS Ruth Debrincat, li kienet external consultant, fasslet ir-rapport tal-evalwazzjoni. Fuq il-board kien hemm is-sur Mario Fava, il-president is-sur Paul Farrugia, is-sur Michael Fenech Adami u s-sur Jimmy Magro. Fit-12 ta' Settembru nhareġ it-tender ta' composter u ingħata lil Smart Consultancy Limited. Imbagħad kelha miktub: 'The contractor failed to send the documentation on time. The contract had to be stopped and the tender re-issued.' Is-sur Bonello kellu c-ċans li jara s-section 2 tat-tender document u jappella. Lis-sur Bonello kienu kitbuli li t-tender tiegħu ma kienx intlaqa' minħabba li l-payment terms tiegħu ma kinux compliant mas-sejħa għat-tenders. Ix-xhud ma kellha ebda intenzjoni li tfixkel lis-sinjur mill-jagħmel appell. Anzi kien ikun ahjar kieku għamel appell. Lanqas ma kienet dħal fl-ispecifications tal-ħlas. Ix-xhud ma kienet semgħet ebda allegazzjonijiet dwar kif ingħata t-tender. Kienet taf li s-sur Disma Attard kien wera interess fejn jitpoġġa l-compostor. Is-Sur Magro kien qed jithallas mill-Assocjazzjoni biex jieħu hsieb il-progetti tal-Unjoni Ewropea.

Ir-raba' xhud kien is-sur Christopher Cutajar li kien jokkupa l-kariga ta' agent segretarju esekuttiv mal-assocjazzjoni tal-Kunsilli Lokali bejn l-aħħar ta' Ottubru 2014 u nofs Mejju tal-2015. Is-sur Jimmy Magro kien jieħu hsieb il-progetti tal-Unjoni Ewropea. Meta kien jokkupa l-kariga msemmija ma semax ilmenti ħlief li s-sur Bonello beda jitlob informazzjoni fuq tender partikolari, LGA 05/2014, Scow Project li kien jittratta dwar 'delivery of any vessel composting plant.' L-expression of interest ħarġet f'April tas-sena 2014, Kellha tinbena shed sabiex tiċċirkonda il-compostor. Għalhekk ix-xogħol kien imqassam fi tnejn: bini ta' shed u l-magna. (LGA- Local Government Association) 08 2014). Meta s-sur Bonello beda jitlob l-informazzjoni s-sur Jimmy Magro kien ta-parir lix-xhud li

'Mr Victor Bonello is not a bidder in the tender process and can view LCA decision on our noticebaord in accordance with the regulations.'

Ir-risposta ngħatat fit-28 t'April, 2015 wara li Victor Bonello kien bagħat l-istess e-mail f'Novembru 2014. Fis-7 ta' Novembru 2014 id-direttur tal-kuntratti s-sur Anthony Cachia li r-regolament 6(1)(a) tal-Public Procurement Regulations irid ikun osservat. Għalhekk huwa kien qed jagħti struzzjonijiet biex it-tender LGA/ 05 /2014 ikun sospiż. Izda t-tender rega' kien 'reinvigorated' wara parir minn wieħed mill-impiegati tad-dipartiment tal-kuntratti – is-sur Nicholas Aquilina - li d-direttur tal-kuntratti kien mexa fuqu u qalilhom li jistgħu jiproċedu b'dak it-tender.

KUMMISSJONI PERMANENTI
KONTRAL-KORRUZZJONI

Hawn ix-xhud qal li hu ma kienx imdaħħal ghaliex it-tender kien ippublikat qabel l-aħħar t'Ottubru 2014. Huwa qatt ma ippartecipa fil-formulazzjoni tat-tender. Ix-xhud kompla jgħid li huwa kien staqsa lil Joan Mangion dwar il-proġett u hija qal lu li kienet ilha titlob spjegazzjonijiet lis-sur Magro iż-żeха dan qatt ma kien qed jagħti kjarifika. Ix-xhud imbagħad kien mexa mad-deċiżjoni tad-Direttur tal-Kuntratti. Il-format ta' tender tal-EU huwa differenti mill-format ta' tenders li joħorġu mill-kunsilli lokal. Fil-laqgħat tal-evaluation committee qatt ma sema' l-kliem 'commercial take'.

Il-ħames xhud kienet Miss Michelle Delceppo li bdiet taħdem l-OPM minn Diċembru 2014 u x-xogħol tagħha jikkonċtra fuq grievances. Hijra kienet għenek sabiex is-sur Bonello jiltaqa' mad-Direttur tal-kuntratti. Kollox sar permezz tal-korrispondenza għax hija qatt ma kienet iltaqgħet mas-sur Bonello. Kienet taf li l-laqgħa bejn is-sur Cachia u s-sur Bonello seħħet u li s-sur Cachia kien wieġeb id-domandi tas-sur Bonello. Mas-sur Bonello kienet tkellmet bit-telefon wara li għaddha l-każ f'id-ejha s-sur Mario Cutajar, is-segretarju permanenti. Hijra qalet li ma kinitx taf li hemm xi flus involuti biss is-sur Bonello kien għamel allegazzjonijiet dwar talba ta' flus mis-sur Jimmy Magro. Hi ma kinitx taf jekk is-sur Bonello ta jew ma tax flus. Is-sezzjoni tagħha ma tidholx fit-tenders. Hijra ma setgħetx tiftakar l-ammont ta' flus jew kif staqsew għall-flus. **Taf li kienu Itaqgħu f'cafeteria**. Semmielha cafeteria bħal tal-Pavi. Jidħrilha li l-laqgħa kienet mas-sur Magro.

Is-sitt xhud kien is-sur Anthony Cachia, id-direttur tal-kuntratti. Huwa qal li kienet ikkomunikat miegħu s-segretarja tal-kunsill u staqsietu dwar offerta li kienet dħal tard. Huwa qalilla li ma setgħetx taċċettaha. Id-dipartiment ma jidħolx fil-kuntratti tal-kunsilli u f'dawk tad-dipartimenti jidħol meta l-kuntratti jkunu jiswew aktar minn 120,00 Ewro. Il-general rules for tender qeqdin għal kollo. Huma jagħtu l-gwida lil kulħadd biex jimxi mal-principji tad-dipartiment. Il-process ta' tender minnhom kien waqqfu wara digriet mogħiġi mill-Qorti. Seta' kien ħawwad it-titles ghaliex wieħed ma kellux x'jaqsam mal-ieħor. Għalhekk is-sospensjoni kieent saret bi żball. L-appeals board kien qal biex joħrog tender ieħor fuq tal-iScow. Ix-xhud qal li qatt ma kien iltaqqa' mal-espressjoni 'commercial take.' Huwa qatt ma kien kiterb lil xi tenderer biex jiddiskutu 'l-commercial take.' Huwa kompla jgħid li fl-evaluation boards mhux suppost jivvutaw ic-chairman u s-segretarju. Huma jagħmluha ċara li l-bidders ma jistax jikkomunikaw biex jagħmlu xi pressjoni waqt jew qabel l-evalwazzjoni. Is-sur Cachia qal ukoll li s-sur Victor Bonello darba mar l-uffiċċu biex ikellmu. Is-sur Cachia kien qal lis-sur Bonello li sa fejn kien jaf hu (is-sur Cachia) il-kuntratt kien mexa sew u ta parir lis-sur Bonello jmur għand il-pulizija jekk għandu complaint. Huwa kien semma lis-sur Jimmy Magro. Qallu wkoll li seta' għamel appell wara l-award kif ukoll qabel ma beda l-evaluation board. Huwa ma jiftakarx li semma li s-sur Jimmy Magro kien talab il-flus.

Dan kien l-ewwel kaž li qatt kellu li xi hadd gie jagħmel xi allegazzjonijiet. Bħal issa huwa kien ifforma ‘complaints unit’ li fih jilqa’ l-complaints minn għand l-economic operators kollha. Dan huwa oltre l-appell u r-rimedju pre-kontrattwali. Huwa qal li meta kien issospenda dak ittender, aktarx li kien bi żball. Illum kulħadd suppost qed juža l-EPPS (Electronic Public Procurement System). Huwa seta’ jgħid li s-sur Bonello kien tkellem dwar Jimmy Magro u li xi hadd rebah it-tender bil-korruzzjoni, jiġifieri li xi haġa kien mixtri.

Is-seba’ xhud kienet Joan Mangion li kienet iltaqgħet mas-sur Victor Bonello fuq il-progett Scow li kien jiswa 400,000 Ewro. Jimmy Magro kien ilu hemm hekk mis-sena 2007. Peress li kien daħal full time mal-Malta Enterprise huwa ma setax iżomm two full time jobs u allura għamlu special adviser. (Hawn tkellmet fit-tul fuq is-sitwazzjoni fl-assocjazzjoni). Darba minnhom kien tfaċċa Victor Bonello fil-11.39 u beda jinsisti li hija taċċetta t-tender u bagħtitu d-dipartiment tal-kuntratti. Is-sur Bonello beda jinsisti li huwa l-irħas u li kien diga’ ordna l-magna u għalhekk kien ser jispicċċa fallut. Fost punti oħra li semmiet din ix-xhud hija qalet li huma ma kelhomx ikunu l-contracting authority imma kellu jkun id-dipartiment tal-kuntratti. Jimmy Magro kellu l-administrator password biex jidħol u jiċċekkja l-emails ta’ hadd ieħor. Hijha qatt ma semgħet tintuża l-espressjoni ‘commercial take.’ Lanqas ma kienet taf li t-tender tal-magna kien gie annullat. F’ċerta punt ic-Chairman għamilha ċara li l-Kummissjoni kienet l-aktar interssata kien fit-tentattiv ta’ korruzzjoni. Hi qalet li ma kienet semgħet xejn. Hijha kellha clashes fuq ix-xogħol u għalhekk f’ċerta punt hi tefghet ir-riżenja tagħha. Hi kellha suspecti dwar it-tender tal-iScow (Selective Collection of Organic Waste). Għaliex dan ingħata fuq art privata flok fuq art pubblika?

It-tmien xhud kienet Ruth Debrincat li taħdem mal-AIS Environment liema kumpanija ntgħaż-żejt bħala technical consultant. L-AIS kienet inkarigata li jkollha input fit-terms of reference f'dawk li huma dettalji teknici u amministrattivi. Hijha rat jekk l-offerti kinux compliant mar-rikjesti teknici u amministrattivi. Ma kellha x’taqsam xejn mal-financial aspect. L-ewwel darba t-tender ingħatat lil Smart Consultancy li għaliha kien qed jidher Chris Cassar tal-King Long Buses. Iżda dan il-kuntratt waqa’. Reġa’ ħareġ it-tender. Kien hemm żewġ proposti u t-tender ġadlu d-ditta Colvic ditta Spanjola li għaliha deher Abdon. Lofferent l-ieħor ma kien qed jaqbel mal-payment terms. Jekk l-offerta tkun administratively non-compliant, ma tistax tibda l-parti teknika. Ix-xhud kienet marret fuq il-post fejn kien sejjjer jinbena x-shed biex tara jekk kellhiex ventilazzjoni tajba. Hi ma kienet semgħet b'ebda tentattiv ta’ xiri u lanqas l-espressjoni ‘commercial take’. Hijha kienet dejjem iltaqgħet mas-sur Bonello bħala l-konsulent ta’ Disma Attard. Disma Attard kien applika ‘għall-art.’ Hijha kienet marret Ghawdex mas-sur Magro sabiex jaraw kienx hemm min hu interessat li jsib post għall-composter. Il-proġetti ma setax ikun implimentat jekk ma jkollokx site.

Id-disa' xhud kien Raphael Scerri, direttur generali fil-Ministeru għall-Affarijiet Ewropej. Il-Ministeru ma jwettaqx proġetti. L-Isċow qed jiġi finanzjat mill-programm European Neighbourhood Policy Instrument. Huwa spjega fid-dettal il-proċess kollu sakemm kien iffirmat il-Partnership Agreement fl-14 t'Awwissu 2012. Partner One kienet Genova Marisa Biacalupo u partner two Jimmy Magro li kien iffirma bħala Executive Secretary f'isem il-Local Councils' Association. L-ispejjeż iridu jkunu iffirmati minn awditur. Il-Ministeru jirċievi kopja tal-ispejjeż iffirmati minn awditur li tkun infbagħtet Ruma. Ir-rwol tagħhom jibda wara li ssir l-ispīza. Huma ma għandhomx x'jaqsmu ma' tenders. Meta s-sur Bonello tkellem dwar is-sur Magro, id-diskors kien dejjem dwar it-trasparenza tal-procurement, it-trasparenza max-xiri ta' dan il-composter. Huwa kien jgħid li l-affarijiet mhux sejrin sew u għalhekk ix-xhud kien ghadda dan l-ilment lid-dipartiment tal-awdijar. Huwa qatt ma kellu informazzjoni li s-sur Magro talab xi flus. Ma jużawx kliem bħal 'take' fit-terminologija tagħhom. Lanqas ma tintuża l-kelma 'commission.' Huwa qatt ma kien iltaqa' mas-sur Victor Bonello in persuna. Huwa qatt ma kien infurmat li kien hemm xi commercial take bejn is-sur Magro u s-sur Bonello. Is-sur Bonello qatt ma kien beneficijarju tal-fondi tal-Unioni Ewropea mid-diviżjoni tiegħu. Lanqas ma ssemmew xi meetings fil-Marsa.

L-ghaxar xhud kien is-sur Chris Cassar, direttur u proprietarju tal-King Long Europe. Huwa kien għamel offerta għall-equipment tad-decomposter. Disma Attard kelli jnaddaf l-art. Jimmy Magro kien it-team leader tal-proġett li kelli jsir viċin tal-Wasteserve. Imbagħad, wara li kien rebaħ it-tender, ix-xhud irtira l-offerta tiegħi għax beda jhoss li qed jagħmlulu l-bsaten fir-roti. Kien iltaqa' darbtejn mas-sur Bonello waqt li hu u Disma Attard qatt ma ġadmu flimkien. Kienu biss jużaw is-servizzi ta' xulxin. Ix-xhud nnega li xi ħadd talbu xi haġa biex ha l-kuntratt. Huwa kien skopra li Advetec Company Limited kienet tista' tformi d-decomposter li kien konformi mat-tender. Min-naħha l-oħra huwa ma ġassux komdu jaħdem ma' certi nies. Lilu ħadd ma kien talbu xejn. Huwa spjega l-frazi 'commercial take' bħala meta xi ħadd jagħmel injection of funds u minnhom jieħu commercial take. Fix-xogħol tiegħi jekk xi ħadd ikun intitolat għall-commission, jitlob commission. Huwa qatt ma kien preżentimenta xi ħadd talab xi haġa. Mas-sur Magro x-xhud dejjem laqgħat ufficjalji kelli. Huwa kien informa lil Disma Attard li kien ħareġ mit-tender.

Konfront bejn Victor Bonello u Disma Attard

Il-kummissjoni d-decidiet li jsir konfront bejn dawn iż-żewġ xhieda. Is-sur Disma Attard qal li hu kien ha l-art u li l-makkinarju qatt ma daħħal fi.

Victor Bonello qal li huwa kien iltaqa' l-Pavi darbtejn mas sur Magro L-ewwel darba kien semmielu xi flus kien nefaq fosthom ħamest elef lid-Dipartiment tat-taxxi. Ried jara x'ser imissu minn din l-istorja, jiġifieri mit-tender tal-magna tal-iScow. Fost l-ispejjeż kien semma vaganza fi Franza.

Huwa kien qallu li ried jgħid lil Disma Attard. Dan tal-aħħar qallu li jekk Magro ried il-flus, dan għandu jmur jaħdem. Hawn o-Chairman staqsa lis-sur Disma Attard jekk kien jikkonferma li s-sur Bonello kien semmielu li Jimmy Magro talab il-flus minħabba l-Iscow. Disma Attard ikkonferma li huwa kien vera qal lil Bonello li jekk Jimmy Magro jrid il-flus, allura jmur jaħdem. 'Iva hekk ghidtlek' (pagina 5 tad-depozizzjoni). Disma Attard ikkonferma wkoll li Jimmy Magro kien mar għand Disma Attard flimkien ma' Chris Cassar. Issikkat miċ-Chairman is-sur Bonello ikkonferma li Disma Attard kien uža l-espressjoni 'Dak il-hanżir ġie hawn.' Disma Attard kien jaf li Jimmy Magro talab l-flus lil Bonello għax Bonello kien mar għand Disma Attard. Ic-chairman rega' staqsa lil Disma Attard riedx jgħid xi ħażja fuq din l-espressjoni u Disma Attard qal li ma ried jgħid xejn.

Is-sur Disma Attard qal li hu qatt ma kellu xi jgħid mas-sur Magro għax huwa kien jaf lil Magro biss minħabba dan il-kuntratt.

Is-sur Bonello qal li rega' Itaqqa' mas-sur Magro l-Pavi. Hawn irrepeta dak li kien qallu Disma Attard. Hawn Jimmy Magro qam bil wieqfa u qallu li dan it-tender seta' tah lil Pawlu Xuereb, kuntrattur ieħor. Allura hu (Jimmy Magro) ma kien ser imissu xejn minn progett ta' kwart ta' miljun. Is-sur Bonello rega' Itaqqa' ma' Disma Attard fir-razzett u Disma informah li Jimmy Magro mar jarah flimkien ma' Chris Cassar. Jimmy Magro ġajjar lil Dizma jaħdem ma' Chris Cassar. Dizma qal li Jimmy Magro talbu ġamsa u għorin elf u li Dizma ma kienx ġareġ lil Jimmy Magro mit-tieqa għax Alla ġabbu. Ma kienx għadda wisq żmien meta Itaqqa' ma' Disma għax dak iż-żmien kienu jiltaqgħu jieklu kull nhar ta' Sibt. Disma Attard ikkonferma li hu kien qal lis-sur Victor Bonello li jekk Jimmy Magro jrid għaxart elef imur jaħdem. Ikkonferma wkoll li Jimmy Magro kien mar għandu ma' Chris Cassar. Fil-preżenza ta' Disma Attard, is-sur Bonello ikkonferma wkoll li Disma Attard kien qallu 'Dak il-hanżir ġie hawn.'

Qabel ġareġ it-tender Jimmy Magro kien bagħatlu email biex jgħarrfu li kien ser joħrog it-tender u qallu biex ikellem lit-tali u kkonvincieh biex jaħdem miegħek. Ma' Jimmy Magro kien tkellem il-Pavi face to face. U kien itaqqa' miegħu darbtejn.

Is-sur Bonello qal li huwa ried li l-compost machine titqiegħed fuq l-art ta' Disma Attard u ried juri li l-magna tal-compost tista' tħiġi Malta b'success. Il-Gvern kien xtara erba' magni u l-ebda waħda m'hija taħdem tant li l-Ispanjol Abdon sikwit ikun Malta għand il-Wasteserve minħabba dawn il-problemi.

Qal ukoll li kien mar għand id-Direttur tal-Kuntratti u kien qallu li Jimmy Magro talbu 25,000 Ewro.

KUMMISSJONI PERMANENTI
KONTRA L-KORRUZZJONI

Fl-ewwel tender Disma Attard kien baqa' rieqed u kien hadu Chris Cassar. Imbagħad kien ħareġ it-tieni tender li kien għamlu waħdu u Disma Attard ikkonferma li fit-tieni tender ma dħalx. Victor Bonello qal li hu qatt ma kien hadem mal-Ispanjol (fol 11). Hawn is-sur Bonello irrefera għall-investigazzjoni li kienet qed issir mill-IAID. Huwa ikkonferma wkoll li kien bagħha email lis-sur Jimmy Magro biex jgħidlu li għoxrin fil-mija irħas. Membru tal-Kummissjoni ġibed l-attenzjoni tas-sur Bonello għall-email oħra fejn is-sur Bonello kien kiteb lil Abdon. Is-sur Bonello wieġeb li huwa informa lil Abdon li huma għandhom l-art u li ser jibnu t-tinda fuqha. Abdon ma kellux x'jaqsam mat-tinda.

Wara l-konfront.

Wara dan il-konfront xehed is-sur Jimmy Magro li qal li kien qed iservi ta' executive chairman mal-major projects coordinating agency u kien impiegat part time mal-Local Council Association. Il-kuntratti dejjem jingħataw skont ir-regolamenti. Il-kuntratti li kienu jaqħtu jaqqelu taħt ir-responsabilita' tal-Managing Authority li mhix qegħda hawn Malta. Ikun hemm agreement bejn il-partners u bejn il-lead partner u l-managing authority. Kien hemm progett fejn il-lead partner kien minn Spanja. Kien suggerit 'an open composting plant' iżda dan f'Malta ma jistax isir minħabba li ħadd ma jrid progett bħal dan wara biebu. Il-Wasteserve ma kinux lesti li jaqħmlu l-composter għandhom u ssuġġerew li jkellmu l-Eco Gozo li hija entita' governattiva. Imma fl-ahħar kien Dizma Attard li kelli jipprovdi l-art. Tal-art ma kien ser jieħu xejn imma kien ser iżomm il-composter għandu għal hames snin. Dizma Attard diga' huwa involut fil-waste management. Kien interessat ukoll certu Pawlu Xuereb. It-tender għall-magna intreba minn Kolovic, kumpanija Spanjola. F'mument kien hemm suspension tat-tender min-naha tad-direttur tal-kuntratti minħabba li s-sur Victor Bonello kien kitēb ittra lill-Prim Ministru li t-tender ħareġ intiż għal certa persuna. Imma mbagħad kien l-istess direttur tal-kuntratti li neħha s-sospensijni (fol.16). Fl-ewwel tender l-Kolvic kien għamel it-tender permezz ta' soċjetajiet Maltin. Is-sur Victor Bonello kien kiteb lil ħafna entitajiet u kien qed jagħmel bsaten fir-roti lil dan il-progett. Jirrizulta li għall-ewwel tender, Bonello kien mar tard. Hawn kien ippreżzentat id-dokument JM1.

Iċ-Chairman staqsa lix-xhud jekk qattx kien iltaqa' mas-Sur Bonello (fol 24). Ix-xhud wieġeb 'Le.' (fol 24). Huwa nnega li kelli xi meetings fuq it-tenders. Iċ-Chairman hawn irrefera għal-laqqha mal-Pavi (fol 25) u għall-allegazzjoni li hemm intalbu l-flus. Ix-xhud ċaħad kull akkuża (fol 26). Ix-xhud kompli jiċħad li huwa ltaqa' ma' Bonello l-Pavi biex jiddiskuti t-tender. Imbagħad qal li ltaqa' ma' Victor Bonello l-Pavi iżda mhux fuq it-tender.

Kienet laqqha informali għaliex Bonello kien qed jagħti konsulenza lil Dizma. Ix-xhud kelli preokkupazzjoni li d-Disma ma kien qed jimxi mat-termini li huma riedu jaħdmu miegħu. Hawn iċ-Chairman irrefera għal dak li kien ghaddha bejn Bonella u Disma Attard taħt gurament quddiem il-Kummissjoni.

Ix-xhud qal li kull meta ltaqa' ma' Disma Attard dejjem fuq xogħol iltaqa'. Huwa reġa' qal li ma talab flus lil hadd imma kkonferma li kien mar ix-Xgħajra. Kien mar għal ikla, u għal din l-ikla kien hemm ħafna nies. Hawn membru tal-Kummissjoni reġa' fakkru fuq it-talba għall-flus allegatament magħmula mix-xhud.

Iċ-Chairman hawn qara l-aktar email importanti.

'I need to meet you to discuss our commercial take in this too. The tender will be on line as from Wednesday 30th July and closes on Friday 12th September 2014. There is a lot of work to be done and it has to be first class submission as we will have a strict evaluation in... Regards Jimmy.'

Iċ-Chairman irrefera b'mod spċċali għall-espressjoni 'commercial take.'

Ix-xhud qal li huwa kien mar Franza billi tar minn Malta għal Lille u imbahgad komplew bil-karozza sa Pariġi.

Iċ-Chairman irrefera wkoll għall-ħlas tat-taxxa. Ix-xhud ikkonferma li kien mar vaganza Franza fis-sena 2014. Fuq it-taxxa huwa qal li ma kien hemm xejn ta' barra minn hawn: johrog l-assessment u thallsu. Iċ-chairman baqa' jinsisti fuq xi tfisser il-frażi 'commercial take' wara li għamilha cara li din l-espressjoni kienet hasdet lill-Kummissjoni u l-Kummissjoni għamlet il-homework tagħha u fittxet sew f'diversi dizzjunarji.

Ix-xhud qal li l-espressjoni ma tfisser xejn fl-ambitu tal-evaluation. Kompli jgħid li hemm budget u ma tistax taqbżu.

Iċ-Chairman hawn ta xi ffit eżempji. L-Oxford English Dictionary: pagina 3166: money taken or received in payment or as the proceeds of a business or transaction. US Colloquial: Personal income or earnings; Slang USA: Money acquired by fraud, USA Colloquial: Percentage of a sum of money deducted for tax etc. U kompli jżid a fol 35. Fuq l-e-mail ix-xhud qal li ried jiċċekkja għax mhux l-ewwel darba li ra email impittra. Qal ukoll li gieli kellu l-email iħhekkjat.

Żewġ membri tal-Kummissjoni urew it-thassib tagħhom li huwa kien qed jikteb fuq it-tender lil Victor Bonello u jgħidlu meta ser jibda u meta ser jagħlaq.

Ix-xhud wieġeb li din il-kwistjoni kollha qamet meta Bonello ma ġax it-tender.

Ix-xhud, permezz tal-avukat tiegħi, talab sospensjoni.

KUMMISSJONI PERMANENTI
KONTRAL-KORRUZZJONI

Iċ-chairman għamilha ċara li ma kienx ser jaċċetta tifsiriet ivvintati u spjega wkoll li t-terminu ‘commercial take’ għandu konnotazzjoni ta’ flus.

Is-sur Jimmy Magro reġa’ xehed fl-10 ta’ Ġunju 2016. U ċ-chairman spjega li ma riedx itawwal.

Is-sur Jimmy Magro qal li fil-laqgħa li kellu mal-Prim Ministru fit-13 ta’ Novembru 2014 ma kien hemm beda allegazzjonijiet u li l-appuntament kien talbu hu. Barra dan Victor Bonello kien għamel claims ma’ dipartimenti oħra fosthom id-dipartiment tal-kuntratti. Mhux veru li t-tender ġareg apposta għal xi ħadd partikolari. Huma kienu taw spjegazzjoni lill-Managing Authority dwar l-allegazzjoni ta’ Victor Bonello u l-każ kien waqaf. (fol 5). Hawn reġa’ spjega kif huma kienu mxew mal-parir tal-Wasteserve u marru l-Eco Gozo. Billi wieħed jagħmel laqgħa ma jfissirx li hemm talba għall-flus. Huwa qal li ħad dem ma’ ħafna nies importanti u li l-ahhar holiday li kien għamel mal-mara kien fis-sena 2010. Fis-sena 2014 huwa kellu income ta’ mitt elf. B’hekk seta’ jaffordja holiday fi Franzia. Huwa kien hallas lill-Income Tax bejn Settembru u Dicembru. Huwa qal li meta mar Franzia huwa kien mar Lyon u mhux Lille. Dwar l-espressjoni ‘commercial take’ huwa qal li huma ma ridux li jkun hemm gate fee għat-taqiegħid tal-iskart. Hu ried jara jekk il-progett kienx ‘commercially viable’. Dizma Attard ‘il-quddiem seta’ jkollu composter akbar. Il-profitti mill-bejgh tal-compost kellhom jibqgħu għand Disma Attard. Dan kien talab lill-KPMG jagħmlu feasibility study. Is-sur Magro qal li huwa kien għaddha minn martirju mal-assocjazzjoni. Ix-xhud zied jgħid li l-internal audit and investigation unit kienu gabru l-files talprogett imma ma kinux bagħtu għaliex. Fuq l-email li kien bagħnat Victor Bonello li l-offerta tiegħi kienet 20% anqas huwa lanqas weġibha għax email bħal dik iħossha ‘theddida.’ Huwa qal li huma kienu digħi’ ser isibu minn fejn jiġi l-biowaste u li kien forsi ser ikollhom jingħaqdu mal-wasteserve. Dan ried ifisser bl-espressjoni ‘commercial take’.

Konsiderazzjonijiet tal-Kummissjoni

Għal dik li hija Ligi

Il-funzjoni tal-Kummissjoni hija limitata għal tlettax-il artikolu biss tal-Kodiċi Kriminali li kważi kollha tista' tgħid huma xi varjazzjoni tal-kuncett ta' korruzzjoni. Biex jingħataw xi ftit eżempji, l-artikolu 112 jirrikjedi li xi hadd li jkun ufficjal pubbliku jitlob għal xi ħaġa li mhix skont il-ligi jew aktar milli trid il-ligi, jew qabel ma titlob il-ligi. Mhx eskuż li dan la-rtikolu jista' japplika gal dan il-każ ukoll.

L-artikolu 113 huwa dwar l-estorsjoni. Dan l-artikolu jirreferi għall-istess sitwazzjoni tal-artikolu preċedenti bid-differenza li l-eżazzjoni ssir b'theddi jew abbuż ta'awtorita'. Dwar l-abbuż ta' awtorita' il-Professur Sir Anthoġ Mamo jgħid li l-frażi tirreferi għal meta ufficjal pubbliku juža l-poteri li għandu (per eżempju, joħroġ mandat) sabiex jasal biex jieħu dak li m'għandux dritt għalihi.

L-artikolu 114 jitkellem biss dwar meta l-pieni jkunu akbar. Jekk ir-reati msemmija fl-artikoli ta' qabel isiru fċirkostanzi li tali reati jkunu suġġetti għal pieni aktar għolja, allura tingħata l-piena aktar għolja.

Artikolu 115. Korruzzjoni

L-artikolu 115 jirreferi għal meta xi ufficjal pubbliku, li in konnessjoni mal-kariga jew impieg tiegħu jitlob jew jircievi jew jaċċetta għalihi jew għal ġaddieħor xi rigal jew weghħda jew offerta ta' xi rigal fi flus jew fu'l ieħor jew xi vantagg, li għalihom huwa ma jkollux jedd. Il-Professur Mamo jgħid hekk fuq dan l-artikolu:

'The elements of this crime are:

- (a) The public character of the offender;
- (b) The acceptance of a reward or promise of offer of a reward not due according to law;
- (c) In connection with his office;
- (d) The purpose to do or to fail in his duty.

The second ingredient of this crime is the acceptance for himself or for others or a remuneration or promise or offer a remuneration which is not due to him.....

But a promise, at least, of money or some other advantage there must be; if the public officer succumbs to mere solicitation or prayers, without any such promise, his act will be illegal or may amount to some other offence, but will not constitute the crime of corruption.....

The crime subsists just the same if the public officer has acted through an intermediary...

In the third place it is essential that the acceptance of the remuneration or promise or offer be made by the public officer in connection with his office or employment...

Lastly the purpose of the reward or promise or offer must be to induce the public officer to do or to fail to do that which it is his duty to do.'

Dan l-artikolu jaqbel eżatt mal-Konvenzjoni l-aktar importanti dwar il-Korruzzjoni – jiġifieri l-Konvenzjoni tal-Union Nations kontra l-Korruzzjoni li Malta hija membru kontrattwali tagħha.

Il-Kummissjoni hawn tagħmel referenza għas-sentenza mogħtija fit-2 ta' Mejju 1985 mill-Imħallef l-Onor. Carmel A. Agius li kien ta anke l-isfond ta' dan l-artikolu. Huwa qal hekk:

'Illi l-artikolu 114 (illum 115) tal-Kap 9 hu l-verżjoni raffinata ta' dak li kien l-artikolu 107 tal-'Leggi Criminali per le Isole di Malta e sue Dipendenze promulagati fl-1854 bil-Proklama numru 1 ta' dik issena. Dan l-artikolu fil-verżjoni Taljana kien jgħid hekk:

'Qualunque ufficiale od impiegato sotto il Governo, il quale in occasione del suo ufficio od impiego accettasse doni, promesse od offerte, sara' punito come segue:

1. Se l'oggetto, fosse perche' l'ufficiale od impiegato adempisce e cio' che il suo dovere gli impone, la pena sara' dei lavori forzati o delle prigionerie da uno a tre mesi;
2. Se l'oggetto fosse perche' l'ufficiale od impiegato mancasse a cio' che il suo dovere gli impone, la pena, nel solo fatto dell'accettazione, sara' da lavori forzati o della prigioneria da uno a dodici mesi;
3. Se, Oltre l'accettazionme del dono, della promessa o dell'offerta, l'ufficiale od impiegato, ricevesse per se o per altri, in denaro o in altre utilita' una retribuzione che non gli e' dovuta, o ne accetta la promessa o l'offerta sara' punito come segue:

Fil-paragrafu 1 u 3 l-uniku tibdil kien li flok il-kliem 'del dono, della promessa o dell'offerta', daħlu l-kliem 'della retribuzione, della promessa o dell'offerta.'

Fl-1914 għalhekk dak li tbiddel kien il-mod kif setgħet issir il-koruzzjoni billi għal dawk li huma mezzi saret aktar ampja u ġie ukoll stabilit li r-reat jissusti xorta waħda, jekk ir-retribuzzjoni tiġi riċevuta għal terz u l-legislatur inoltre għamilha cara li r-retribuzzjoni trid ma tkunx dovuta lir-riċevent jew lit-terz.

Dan l-artikolu reġa' ġie emendat fl-1974. B'dawn l-emendi l-ewwel parti tal-artikolu fit-test Malti nblidet billi flokha ddaħħal il-paragrafu li ġej:

'Kull uffiċċjal jew impjegat pubbliku in konnessjoni mal-kariga tiegħu jirċievi jew jaċċetta għalih jew għal ħaddlehor xi rigal jew weghħda jew offerta ta' xi rigal fi flus jew fuċċi ieħor, jew ta' xi vantaġġ ieħor, li huwa ma jkollux jedd, jeħel meta jinstab īhati'

L-istess Att tal-1974 żied ukoll il-pieni u emenda l-ewwel parti tal-artikolu fit-test Ingliz billi oltre 'l-valuable consideration' żied ukoll 'any other advantage.'

L-artikoli 116 u 117 m'għandhomx x'jaqsmu ma' dawn il-proċeduri għax jaapplikaw għal meta jingħataw sentenzi fil-qorti kriminali u hawn ma nghatat ebda sentenza.

L-artikolu 118 jittratta dwar koruzzjoni ta' membru tal-Kamra tad-Deputati u l-fatti ta' dan il-każ bl-ebda mod ma jaqgħu taħt dan l-artikolu.

L-artikolu 120 huwa dwar piena għal min jikkorrompi uffiċċjal jew impjegat pubbliku. Dan l-artikolu ma jaapplikax għal dan il-każ.

L-artikolu 121, skont il-marginal note, jittratta dwar korruzzjoni ta' ġurati u persuni oħrā u uffiċjali f'għadd ta' sitwazzjonijiet oħra. Iżda l-ewwel parti ta' dan l-artikolu tista' tkun relevanti għal dan il-każ:

'121.

- (1) The provisions of this sub-title shall apply to and in relation to any person who is entrusted with or has functions relating to the administration of a statutory or other corporate body having a distinct legal personality, or who is employed with such a body, as they apply to or in relation to an officer or person referred to in article 112 or a public officer or servant referred to in article 115.'

L-ghan ta' dan l-artikolu huwa sabiex kull persuna li jkollha fidejha xi korp imwaqqaf b'ligi jew ikollha xi forma ta' għaqda oħra li jkollha personalita' legali jew tkun impjegata ma' tali entita' ma tkunx tista' teħlisha jekk tinqabād f'xi forma ta' korruzzjoni.

Dwar it-tentattiv il-Professur Mamo jgħid li għandu jkun hemm dawn l-elementi:

- (a) An overt act manifesting the intent to commit a crime (fol 108)
- (b) A commencement of the execution of the crime (page 103)
- (c) Non-completion of the intended crime in consequence of accidental circumstances independent of the will of the offender.'

Għal dak li huma Fatti u Applikazzjoni tal-Liġi għall-fatti.

Il-Kummissjoni kellha ċ-ċans li tisma' x-xhieda viva voce u tara kwalunkwe dokument li kien ippreżentat kemm mill-complainant kif ukoll mis-sur Jimmy Magro.

Lis-sur Magro il-Kummissjoni tatu' ċans li jkompli jixhed darb'oħra meta nta lab differment mill-avukat tiegħi. Iżda qabel ma nta lab dan id-differment is-sur Magro baqa' ma wieġeb xejn meta nqratlu l-email li kien bagħat li fiha semma l-espressjoni 'commercial take'. Wara silenzju li dam qatīgħ, intalab id-differment li l-Kummissjoni tat minkejja li ma kellha ebda obbligu li tagħmel dan iżda l-Kummissjoni għażiż din it-triq biex timxi bil-fier ma' dak li jkun.

Minn dak li ntqal aktar 'il fuq jirriżulta li l-frażi 'commercial take' ma tintużax fil-kuntest fl-għotxi ta' kuntratti tal-gvern. Is-surf Jmmy Magro ma tantx kien konvinċenti meta fit-tieni darba ipprova jiġiustifika l-użu ta' din il-frażi. Lanqas ma kien argument soddisfaċċenti meta huwa qa'li li kien qed jaqla' mitt elf ewro fis-sena u allura ma kellux bżonn flus biex jagħmel safra jew biex iħallas it-taxxa. S'intendi huwa kellu u għad għandu kwalunkwe dritt li jibqa' sieket.

Imma l-frażi użata inkwetata lill-membri tal-Kummissjoni mill-ewwel malli l-kliem tela' fuq l-email fl-uffiċċju tagħha hekk kif is-sur Bonello ingħata l-facilita' li jaċċessja l-email. It-tifsiriet ta' diversi dizzjunarji komplew saħħew il-fehma tal-Kummissjoni dwar x'kienet timplika din il-frażi. Is-surf Magro qal li huma riedu jaraw kif jista' jirnexxi l-proġett u għalhekk kien uža din il-frażi. Il-Kummissjoni taħseb li seta' ntuża kliem ċar u tond dwar x'wieħed kien qed jistenna mit-thaddim tal-

proġett. Lanqas ma tara tara kif jista' jintuża dan il-kliem meta jkun ser jingħata tender għaliex jew l-offerent jissodisfa l-kriterji tat-tender jew le. M'hemmx x'wieħed jiddiskuti dwar dan. Barra minn hekk, m'għandu jkun hemm ebda komunikazzjoni bejn min jiġi għidha l-għotja tat-tender u l-offerendi. Dan jirriżulta li kien qed isir.

Iżda barra minn din l-email, il-Kummissjoni dehrilha li l-verżjoni mogħtija mis-sur Bonello mhux waħda ta' min joqgħod fuqha. Ix-xhud ewljeni ta' dettalji grafiċi ta' fejn saret il-laqqha u xi kliem intqal. Diffiċli biex tagħti dawn id-dettalji jekk tkun qed tivvintahom. Diffiċli aktar li jkun ježiisti dokument li jikkorobra din ix-xhieda. (Ara l-artikolu 637 tal-Kap 9) Barra dan, waqt li Disma Attard fl-ewwel xhieda tiegħu kien reluttanti għall-aħħar sabiex jagħti x-xhieda tiegħu u il-Kummissjoni kelha tiġibidlu l-attenzjoni li kienet qed tinnota l-imġiba tiegħu, l-istess xhud deher mod ieħor fil-konfront li sar bejnu u bejn il-complainant ewljeni. Saħansitra huwa kkonferma li kien qaf ċerta fraži – li il-Kummissjoni mhix ser tirrepeti f'dan il-kuntest - dwar meta s-sur Jimmy Magro mar iżżuru.

Ma jirriżultax li għaddew xi flus lis-Sur Jimmy Magro. Biss il-Kummissjoni hija moralment konvinta li s-sur Jimmy Magro talab il-flus meta tender kien għadu qed jiġi ġġudikat.

Mhux eskluż li jista' japplika japplika l-artikolu 42 tal-Kap 9 għalkemm l-artikolu 115 tal-Kap 9 juža l-kelma 'requests' bħala waħda mill-alternattivi ta' kif isir it-tixħim.

M'hemmx dubju li s-sur Jimmy Magro jitqies bħala uffiċjal pubbliku skont l-artikolu 92 u / jew l-artikolu 121 tal-Kap 9.

KUMMISSJONI PERMANENTI
KONTRA L-KORUZZJONI

Konklużjoni

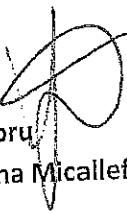
Il-Kummissjoni, wara xi xtarret ix-xhieda kollha, kemm verballi kif ukoll dokumentali, jidhrilha li dan huwa kaž ta' korruzzjoni jew kaž ta' tentattiv ta' korruzzjoni billi ntalbu flus minn uffiċjal publiku li jaqa' taħt l-artikolu 112, 115 jew 121 jew xi artikolu verjuri ieħor tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta. Sakemm ma jirriżultax mod ieħor jidher li dan ġara f'xi żmien bejn Luju u Awwissu 2014. Il-persuna involuta għandha d-dritt tal-preżunzjoni tal-innoċenza u għalhekk ai termini tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni, tal-artikolu 6 tal-Konvenzjoni, u l-każistika kemm tal-Qorti Kostituzzjonali Maltija kif ukoll tal-Qorti Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem il-ġudizzju finali jibqa' f'ldejn il-Qorti. (Ara: Allenet de Ribemont v France App.no 15175/89 10 ta' Frar 1995 u Daktaras v Lithuania App No 42095/98 10 t'Ottubru 2000).



Chairman.
Imħallef Emeritus Dr. Lawrence Quintano


Membru.

Maġistrat Dr Joseph Cassar


Membru
Dr Yana Micallef Stafrace.

Data. L-Erbgħa 25 ta'Jannar 2017


KUMMISSJONI PERMANENTI
KONTRA L-KORRUZZJONI